

Sygn. akt I C 473/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Barbara Nowicka

Protokolant: st.sekr.sądowy E. B.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 08 czerwca 2016 r. w S. sprawy

z powództwa A. O.

przeciwko J. D.

o zapłatę kwoty 5.000,- zł wraz z ustawowymi odsetkami

I. oddala powództwo;

II. nakazuje ściągnąć od powoda A. O. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 180,- zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków.

Sygn. akt I C 473/15

UZASADNIENIE

Powód A. O. wniósł w pozwie wniesionym dnia 13.11.2014r. o zasądzenie od pozwanego J. D. kwoty 5.000,- zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05.11.2014r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie powód argumentował, iż w dniu 22.08.2005r. przekazał na prośbę J. D. kwotę 5.000,- zł H. G.. Prośba była połączona z deklaracją pozwanego, że zwróci powodowi przedmiotową kwotę. Przy wręczeniu pieniędzy zostało sporządzone stosowne pokwitowanie. Powód wystosował pisemne wezwanie do zapłaty, które pozostało bez reakcji.

W dniu 26.11.2014 r. Sąd Rejonowy w Słupsku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 6558/14, w którym nakazał pozwanemu zapłacić na rzecz powoda kwotę 5.00,- zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 642,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwany J. D. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany zarzucił, że w piśmie z dnia 10.11.2014r. zareagował na wezwanie do zapłaty, wskazując jednoznacznie przyczyny odmowy spełnienia żądania powoda. Wskazał, że ze zwrotu jego prywatnej wpłaty na rzecz spółki (...) pozwany w roku 2007 wypłacił gotówkę różnym podmiotom - w tym powodowi - różne kwoty, w tym 12.635,24 zł na rzecz powoda oraz kwotę 10.000,- zł na rzecz H. G.. Gdyby zatem pozwany był zobowiązany do zwrotu rzekomej pożyczki, to uczyniłby to przy powyższym rozliczeniu, zaś z ostrożności procesowej pozwany podnosi zarzut potrącenia.

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa zakwestionowała, jakoby przedstawione w sprzeciwie dokumenty były w jakikolwiek sposób związane z pożyczką kwoty 5.000,- zł udzieloną przez powoda pozwanemu.

Na rozprawie dnia 08.06.2016r. pozwany zaprzeczył, by pożyczał pieniądze od H. G.. Wskazał, że być może uzgadniał z powodem przekazanie jakichś pieniędzy H. G., ale tego nie pamięta.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22.08.2005r. A. O. na prośbę J. D. przekazał kwotę 5.000,- zł H. G.. H. G. podpisał pokwitowanie, w którym oświadczył, że kwituje odbiór gotówki w wysokości 5.000,- zł przekazanej z rąk A. O. w sprawach rozliczeń z J. D. oraz że otrzymał dnia 22.08.2005r. kwotę 5.000,- zł od P. A. O..

H. G. przeznaczył otrzymaną kwotę na zaspokojenie długu J. D. wobec H. G..

dowód: pokwitowanie /k.7 akt/,

- zeznania świadka H. G. /k. 186 v akt/.

A. O. i J. D. łączyła współpraca gospodarcza, związana m.in. z posiadaniem udziałów oraz prowadzeniem spraw spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. A. O. był prezesem zarządu spółek z o.o. (...) i B. D.. (**bezsporne**).

W ramach powyższej współpracy oraz w związku z prowadzeniem działalności przez spółki, strony dokonywały zapłaty różnych kwot, przeznaczonych m.in. na zapłatę faktur i kwot należnych innym podmiotom od w/w spółek.

dowód: dowód wpłaty z 20.10.2005r. z zapiskiem A. O. „zapłacił p. J. D., uznać jego koszt” /k. 28 akt/, notatka służbowa księgową z 03.11.2005r. /k.29 akt/.

W piśmie z dnia 28.10.2014r. powód wezwał J. D. do zapłaty kwoty 5.000,- zł w terminie do 4.11.2014r., przesyłając kserokopię pokwitowania podpisanego przez H. G. z 22.08.2005r.

dowód: wezwanie do zapłaty /k. 8 akt/.

W odpowiedzi na wezwanie, w piśmie nadanym dnia 10.11.2014r., pozwany wskazał, że nie może potwierdzić, iż powód wypłacił H. G. kwotę 5.000,- zł rzekomo na prośbę pozwanego. Oświadczył m.in., że gdyby był zobowiązany wobec powoda do zwrotu tej kwoty, to mógłby najpierw żądać jej rozliczenia w ramach wniesionych przez pozwanego kwot.

dowód: pismo z 10.11.2014r. wraz z dowodem nadania /k. 25 akt/.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stanowczego podkreślenia w pierwszej kolejności wymagało, iż jako podstawę faktyczną dochodzonego roszczenia powód wskazywał umowę zawartą ustnie z pozwanym, twierdząc, że pożyczył mu kwotę 5.000,- zł, celem uregulowania zobowiązań pozwanego wobec osoby trzeciej, a pozwany zobowiązał się kwotę pożyczki zwrócić.

Stosownie do treści art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Jak wynika z przytoczonej regulacji przedmiotowo istotnym elementem umowy pożyczki jest obowiązek zwrotu pożyczki. W orzecznictwie podkreśla się, że bez tego elementu nie ma umowy pożyczki (por. wyrok SN z dnia 8 grudnia 2000 r., I CKN 1040/98, LEX nr 50828).

Następnie Sąd zważył, że pozwany nie zaprzeczał właściwie możliwości uzgodnienia, że na jego prośbę zostaną przekazane pieniądze H. G. przez powoda. W konsekwencji okoliczność tę Sąd uznał za przyznaną, tym bardziej, że nie budziła ona wątpliwości na tle załączonego do pozwu pokwitowania oraz zeznań świadka H. G.. Pozwany stanowczo jednak sprzeciwiał się uznaniu, że jest zobowiązany do zwrotu powodowi przekazanej kwoty.

Podkreślenia w tym miejscu wymagało, że w myśl ogólnej zasady wyrażonej w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie z obowiązującą procedurą cywilną nie do sądu należy zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Innymi słowy sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności spornych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc). Obowiązek przedstawiania dowodów spoczywa bowiem na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne.

Spostrzeżenie powyższe miało w niniejszej sprawie takie znaczenie, że ciężar wykazania treści łączącego strony stosunku prawnego spoczywał na powodzie, który z podnoszonych faktów wywodził korzystne dla siebie skutki prawne.

W ocenie Sądu powód nie zdołał wykazać w niniejszym postępowaniu, że łączyła go z pozwanym umowa pożyczki, w której pozwany zobowiązał się do zwrotu na rzecz powoda kwoty 5.000,- zł. Brak było – zdaniem Sądu – podstaw dla przyjęcia, iż przekazanie kwoty 5.000,- zł osobie trzeciej nastąpiło w realizacji łączącej strony umowy pożyczki. Strona powodowa nie zaoferowała przekonującego dowodu na tę okoliczność. Dowodu takiego nie mogło stanowić pokwitowanie podpisane przez H. G., ani jego zeznania. Dowody te potwierdzały jedynie fakt przyjęcia pieniędzy od A. O. przez H. G., który zaliczył wpłatę na dług J. D..

Podstawą faktyczną żądania nie było jednak wstąpienie przez powoda w prawa zaspokojonego wierzyciela, o którym mowa w art. 518 § 1 kc i dla zastosowania którego niezbędnym byłoby wykazanie zgody dłużnika wyrażonej na piśmie pod rygorem nieważności, lecz umowa pożyczki, o jakiej mowa w art. 720 kc. W konsekwencji nie stanowiło istoty sprawy zagadnienie, jaka umowa łączyła pozwanego z H. G., lecz pierwszorzędnym było ustalenie treści uzgodnień łączących powoda z pozwanym. Względ na powyższe przesądził o oddaleniu wniosków dowodowych pozwanego jak w postanowieniu na rozprawie 08.06.2016r. na k. 203 akt, bowiem fakty, dla wykazania których powołano te dowody, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Reasumując, strona powodowa wykazała, że zaistniało przesunięcie majątkowe z majątku powoda na rzecz osoby trzeciej, która przeznaczyła przekazaną kwotę na wierzytelność służącą jej wobec pozwanego. Pozwany nie kwestionował przy tym, że takie przesunięcie uzgadniał z powodem, zaprzeczał jednakże, że zobowiązany jest do jego zwrotu na rzecz powoda. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała podstawy prawnej tego przesunięcia majątkowego, mającego mieć źródło w umowie pożyczki.

Sąd zważył przy tym, że A. O. i J. D. łączyła współpraca gospodarcza, związana m.in. z posiadaniem udziałów oraz prowadzeniem spraw spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. A. O. był prezesem zarządu spółek z o.o. (...) i B. D.. W ramach powyższej współpracy oraz w związku z prowadzeniem działalności przez spółki, strony dokonywały zapłaty różnych kwot, przeznaczonych m.in. na zapłatę faktur i kwot należnych innym podmiotom od w/w spółek. A zatem przesunięcia majątkowe, w tym również ze środków stron działających jako osoby fizyczne, następowały w oparciu o różne podstawy prawne i faktyczne, w ramach prowadzonych działalności i współpracy. Okoliczność ta poddawała w wątpliwość twierdzenia powoda, że przekazanie środków H. G. nastąpiło w ramach umowy pożyczki, tym bardziej, że zaoferowany dowód na piśmie z jedyne go wezwania do zwrotu pożyczki wskazuje, iż zwrotu zażądano dopiero po 9 latach od przekazania środków.

Mając to wszystko na uwadze Sąd doszedł do wniosku, iż istotny element powoływanej przez powoda umowy nie został wykazany, a w konsekwencji powództwo oddalił.

O kosztach postępowania jak w pkt II wyroku Sąd orzekł zgodnie z treścią art. 108 § 1 kpc, art. 98 kpc w zw. z art. 83 ust.2 i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) i nakazał ściągnąć od przegrywającej w całości sprawę strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180,00 zł tytułem wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków na koszty związane ze stawiennictwem świadka R. R..